

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 14.01.2018
Vår ref.: 2018/10105
Arkivnr.: 461.5

GREEN MOUNTAIN AS
Postboks 42
4159 RENNESØY

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Tillatelse forurensningsloven utfylling i sjø 36/16 Ormaneset, Rennesøy - Green Mountain AS

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden av 16. oktober 2018 fra Ecofact AS på vegne av Green Mountain AS og gir på visse vilkår, tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø på gnr./bnr. 36/16 ved Ormaneset i Rennesøy kommune. Vilåårene fremgår på side 5-6.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 4000 m³ sprengsteinsmasser. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser søknad av 16. oktober 2018 der Ecofact AS på vegne av Green Mountain AS søker om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling på gnr./bnr. 36/16 ved Ormaneset i Rennesøy kommune. Det vises også til øvrig dokumentasjon i saken.

Søknad

I forbindelse med etablering av næringsbygg ved eiendommen gnr./bnr 36/16 i Rennesøy, søkes det om tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften §22. Arbeidet omfatter utfylling ca. 4000 m³ lokale rene sprengsteinmasser (gneis og amfibolitt) og vil berøre et område på ca. 800 m². Arbeidene skal utføres fra land der gravemaskin vil fordele massene og lage en kontinuerlig fyllingsfot slik at maskinene kan jobbe seg utover. Nåværende dybde i tiltaksområdet er 0-5 m. Arbeidet i sjø er antatt å vare i ca. 4 uker. Søker har foreslått bruk av siltgardin som avbøtende tiltak.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge Temakart Rogaland¹ er det registrert et gyteområde for torsk og sildefisk i Hidlefjorden, 200 meter sør for tiltaksområdet. Det er ikke foretatt registreringer av viktige naturtyper i området.

Vannforekomst

Ifølge VannNett portalen² tilhører tiltaksområdet kystvanns forekomst «*Mastraffjorden*», som er kategorisert som beskyttet kystvann med «*god*» økologisk tilstand og «*ukjent*» kjemisk tilstand. Vannforekomsten er i liten grad påvirket av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett og punktutslipp fra rensesanlegg 2000 PE.

Forurensning

Det er foretatt sedimentundersøkelser³ i tiltaksområdet med en blandeprøve. På grunn av grove bunnsedimenter med rein blokk og grov stein ble det hentet opp masser fra alle områder innenfor tiltaksområdet for å få nok prøvemateriale (se figur 1). Det finpartikulære materialet var hovedsakelig tilknyttet to langsgående dypåler, samt ved kai forbygningen i indre del. Undersøkelsene viser at området er forurenset av TBT i tilstandsklasse V (svært dårlig)⁴.

Figur 1: Oversiktskart over tiltaket (rød firkant), samt detaljkart av småbåthavna. Prøvetakingsområde for sediment er innenfor rød strek. Ref: Ecofact AS, vedlegg til STR-2578, 09.10.2018

Planforhold

Tiltaket er regulert i plan 201601, detaljregulering for Hodne næringsområde, Rennesøy kommune 16.12.2016 og benevnes som område BN3.

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn i Rennesøy kommune i perioden oktober-desember 2018, iht. § 36-6 i forurensningsforskriften. Søknad ble også kunngjort i Stavanger Aftenblad og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider.

¹ <https://www.temakart-rogaland.no/>

² <https://vann-nett.no/portal>

³ Ecofact AS, Tilstandsklassifisering av sedimenter, Green Mountain på Rennesøy, 09.10.2018, Ref: STR-2578

⁴ Veileder M-608 (2016)

Fylkesmannen mottok 3 høringsuttalelser til søknaden:

Rennesøy kommune

Rennesøy kommune har ikke merknader til at det tillates fylling i samsvar med gjeldende reguleringsplan.

Rogaland Fylkeskommune

Fylkesrådmannen har vurdert søknaden som sektorstyresmakt innenfor kulturminnevern og har ingen merknader til tiltaket når det gjelder eventuelle automatisk freda kulturminne på land (kulturminner som er freda i medhold av Lov om kulturminner).

Stavanger maritime museum kjenner ikke til skipsfunn eller automatisk freda kulturminner som blir berørt av det omsøkte tiltaket. Museet har vurdert området til ikke å ha potensiale for funn av hittil ukjente freda kulturminner eller skipsfunn.

Kystverket

Kystverket har ikke merknader til omsøkt tiltak men gjør oppmerksom på at utfylling er et tiltak som også vil krever godkjenning, fra Stavangerregionen Havn IKS, i medhold av lov om havner og farvann før det kan komme til utførelse.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Søker har ingen kommentarer til oversendt høringsuttalelser.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Fylkesmannen viser til vurderinger og fastsatte vilkår i tillatelsen, og har ellers ingen spesielle merknader til innkomne uttalelser.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten «*Mastraffjorden*» endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Forurensning

Utfylling i sjø vil kunne føre til spredning av sprengsteinspartikler og sjøbunnsedimenter som kan gi negative effekter på det marine miljøet. Sediment prøvetakning viste at sjøbunnsedimentene i det omsøkte tiltaksområdet er forurenset av TBT i tilstandsklasse V. Uten særskilte tiltak kan arbeidet medføre partikkelspredning, noe som kan påvirke naturmangfoldet i tiltaks- og influensområdet negativt. Med hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vil vi derfor stille krav til bruk av siltgardin samt overvåking av tilslammingsgraden i vannmassene bak siltgarden. Ved bruk av siltgardin vil eventuell partikkelspredningen med hensyn til gytefeltet også være ivaretatt.

I følge sedimentundersøkelsen vil det være tilstrekkelig å innkapsle TBT forurensningen med et 30 – 40 cm lag med sand/finknuste steinmasser før ytterligere utfylling med grove sprengsteinmasser. Vi vil derfor sette krav om at dette blir gjennomført etter at siltgardin er etablert. Fylkesmannen vurderer at det ved utførsel i henhold til fastsatte vilkår ikke er sannsynlig at arbeidene vil skade naturmangfoldet i området i vesentlig grad

Samlet miljøpåvirkning

Tiltaksområdet er lokalisert i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet. En eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt utfyllingsområdet. På bakgrunn av samfunnsnyten, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. For å hindre spredning av sedimenter krever Fylkesmannen at søker etablerer siltgardin rundt tiltaksområdene før utfylling.

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Tiltaket er i samsvar med reguleringsbestemmelsene for området. Utfyllingsområdet ligger i et område, som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til Green Mountain AS på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 16. oktober 2018, og opplysninger fremkommet under behandling av saken.

Vedtak:

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår, Green Mountain AS tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved gnr./bnr 36/16 Rennesøy kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 4000 m³ rene sprengsteinsmasser fra Boknafjorddekket.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår:

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Green Mountain AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller til ulempe for det marine miljø.
4. Utfylling i sjø

- 4.1. Massene som brukes til utfylling i sjø skal være dokumentert rene masser. Utfyllingsmassene skal ikke inneholde armeringsfiber av plast eller skyteledninger som flyter. Masser med mindre mengder skyteledninger som synker, er tillatt.
- 4.2. Før arbeidet påbegynnes, skal det monteres siltgardin på tvers av bukta i tiltaksområdet. Siltgardinen skal være forankret i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Det skal utføres daglig overvåkning av tilslamming/turbiditet i vannmassene bak siltgardin for å sikre at den fungerer etter hensikten. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardin skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes i henhold til beredskapsplan (se punkt 7).
- 4.3. Siltgardin skal ikke flyttes eller demonteres før 14 dager etter at arbeidene innenfor siltgardinen er avsluttet. Siltgardin skal leveres til godkjent avfallsmottak etter bruk.
- 4.4. Som tildekking av forurensende sedimenter skal det legges et lag sand/finknuste steinmasser på 30-40 cm før ytterligere utfylling med grove sprengsteinmasser.
5. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
6. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidet stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles, jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd.
7. Før anleggsarbeidene starter, må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal godkjennes av Fylkesmannen før arbeidene i sjø starter.
8. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
9. Når arbeidet er avsluttet skal det utarbeides en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet.
10. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved eiendommen gnr./bnr 36/16 i Rennesøy kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Dette brevet og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/Rogaland

Varsel om gebyr for saksbehandling

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannen behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Green Mountain AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 32 800,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Linn Berge Vormedal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Linn Berge Vormedal
Saksbehandler telefon: 51568740
E-post: fmrolbv@fylkesmannen.no

Kopi til:

Rennesøy kommune	Postboks 24	4159	Rennesøy
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Ecofact AS	pb.560	4302	SANDNES
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER